

GEZ 56	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość Czeska Wieś
1. Nazwa	Trafostacja	2. Czas powstania ok. 1925 r.	
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym 			4. Adres Czeska Wieś między nr 106 a 107, dz. nr 449
			5. Przynależność administracyjna województwo opolskie powiat brzeski gmina Olszanka
			6. Formy ochrony Zarządzenie Nr WG-VII-55/2016 Wójta Gminy Olszanka z dnia 1 sierpnia 2016 r. w sprawie przyjęcia Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Olszanka

1. Widok od zach. 2. Widok od pld.-zach. 3. Widok od pñ.-zach. 4. Lokalizacja.

8. Historia, opis i wartości

Wieś po raz pierwszy wzmiankowana w 1310 r. jako *Bohemorum villa*, a następnie w 1358 r. jako *Bongschdorf*, w 1416 r. jako *Bemyschdorff*, a w 1417 r. jako *Bömischedorff*. Pierwszymi znanymi właścicielami wsi był ród Pogorzeliów, właściciele klucza miechawskiego, w rękach którego miejscowość znajdowała się co najmniej od roku 1315. Z rodem tym należy wiązać budowę kościoła. W początku XV w. w Czeskiej Wsi odnotowano dwór lub sołectwo, a także młyn. W 1533 r. wieś nabył Melchior Hirsch, od którego przejął ją książę brzeski Jerzy II, który z kolei przekazał wieś miastu Brzeg w zamian za Czepielowice. We władaniu miasta pozostawała do reform administracyjnych państwa pruskiego z 1874 r., kiedy likwidacji uległa gmina Czeska Wieś, a miejscowość weszła w skład okręg administracyjny Janów Wielkie. W 1534 r. w księstwie brzeskim wprowadzono reformację, co wiązało się z przekształceniem kościoła na ewangelicki. W tym czasie istniał już folwark. W 1718 r. miała miejsce rozbudowa kościoła w ramach której nadbudowano wieżę i dobudowano kruchtę. W opisie statystycznym Śląska z 1783 r. we wsi wymieniono kościół, szkołę ewangelicką, a także 34 zagrody kmieci, 24 zagrodnice i 11 chałupniczych. W tym czasie miejscowość liczyła 420 mieszkańców. Kolejny spis statystyczny z 1845 r. wymienia kościół, szkołę ewangelicką, wolne sołectwo oraz 114 domów. Wieś zamieszkiwało 547 osób.

Trafościacja wzniesiona ok. 1925 r. Zlokalizowana w centralnej części wsi, pomiędzy budynkami mieszkalnymi o nr 106 i 107. Założony na planie kwadratu, nakryty wysokim dachem dwuspadowym. Murowany, otylkowany, z pokryciem dachowym z dachówki zakładkowej w kolorze antracytowym. Wejście do obiektu w elewacji północno zachodniej zamknięte prosto. W partii górnej płycina z przyłączami elektrycznymi. Elewacja północno wschodnia i południowo wschodnia z szafkami elektrycznymi w parterze, w elewacji południowo wschodnia w partii górnej dodatkowo płycina z przyłączami elektrycznymi. Elewacja południowo wschodnia z szafkami elektrycznymi w parterze, w partii górnej trzy wąskie i wysokie otwory okienne. Drzwi dwuskrzydłowe, stalowe. W otworach okiennych ślusarka, z podziałami za pomocą szczebli.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Obiekt w stanie dobrym, remontowany pomiędzy rokiem 2015 a 2023. Pokrycie dachowe wymienione zostało na materiał alustyczny. Wymianie uległy również tynki, które zostały założone także w obrębie historycznie nieotynkowanego cokołu. Drzwi stalowe, w formie współczesnej.

Postulaty:

- w przypadku podjęcia remontu budynku należy dążyć do: przywrócenia pierwotnego rodzaju pokrycia dachowego; przywrócenia pierwotnego rodzaju cokołu (usunięcie tynków i renowacja cegły), przywrócenie stolarki drzwiowej w formie powtarzającej historyczną.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Grzegorz Naumowicz, 31.01.2026 r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewiązanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków